

§ 96

KAŽDÉ HESLO = JEDEN PARAGRAF
DAŇOVÉHO ŘÁDU

Svědci

Úplné znění

KAŽDÉ HESLO MÁ PEVNOU STRUKTURU

(1) Každá osoba je povinna vypovídat jako svědek o důležitých okolnostech při správě daní týkajících se jiných osob, pokud jsou jí známy; musí vypovídat pravdivě a nic nezamlčovat.

(2) Výpověď může odepřít ten, kdo by tím způsobil nebezpečí trestního stíhání sobě nebo osobám mu blízkým.

(3) Jako svědek nesmí být vyslechnut ten, kdo by porušil povinnosti spojené s utajováním informací podle jiného právního předpisu¹³⁾, nebo zákonem uloženou nebo uznanou povinnost mlčenlivosti¹⁴⁾, ledaže by byl této povinnosti zproštěn příslušným orgánem nebo tím, v jehož zájmu tuto povinnost má.

(4) Správce daně před výslechem poučí svědka o možnosti odepřít výpověď, o povinnosti vypovídat pravdivě a nic nezamlčovat a o právních následcích podané nepravdivé nebo neúplné výpovědi.

(5) Daňový subjekt má právo být přítomen výslechu svědka a klást mu otázky v rámci dokazování svých práv a povinností. O provádění svědecké výpovědi správce daně daňový subjekt včas vyrozumí, nehrozí-li nebezpečí z prodlení.

(6) Ve vyrozumění daňového subjektu o provádění svědecké výpovědi správce daně uvede označení věci, ve které bude svědek vypovídat, a označení svědka, nehrozí-li nebezpečí, že by došlo ke zmaření účelu výpovědi.

JAKÉ DALŠÍ PŘEDPISY
SOUVISEJÍ S TOUTO
PROBLEMATIKOU?

Vztah k dalším předpisům

- Usnesení č. 2/1993 Sb., Usnesení předsednictva České národní rady o vyhlášení LISTINY ZÁKLADNÍCH PRÁV A SVOBOD jako součástí ústavního pořádku České republiky
 - Čl. 38 odst. 2 a čl. 37 odst. 1
- Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích
 - § 21 odst. 1 písm. g) – Přestupky proti pořádku ve státní správě vyskytující se na více úsecích státní správy
- Zákon č. 40/1964 Sb., Občanský zákoník
 - § 116 – Osoby blízké
- Zákon č. 523/1992 Sb., o daňovém poradenství a Komoře daňových poradců České republiky
 - § 6 odst. 9 – Práva a povinnosti daňového poradce

VLASTNÍ KOMENTÁŘ

Komentář

Zákon stanoví každé osobě povinnost vypovídat jako svědek o skutečnostech důležitých pro správu daní, jsou-li jí známy. Ke svědecké výpovědi může být tedy povolána každá fyzická osoba, o níž lze předpokládat, že svými smysly vnímala potřebné skutečnosti pro důkaz daňové povinnosti. Svědkem může být jakákoliv fyzická osoba, pokud není zbavená způsobilosti k právním úkonům, popř. jí tato způsobilost není omezena, nebo pokud není vzhledem ke svému věku způsobilá podat svědectví. V postavení svědka nemůže být ani daňový subjekt – fyzická osoba, ani statutární orgán právnické osoby, jestliže se jedná o jejich daňovou povinnost. Podat svědectví je zákonnou povinností a odepření výpovědi z důvodů, které zákon neuznává, je porušením zákona.

Svědecká výpověď by měla být dostatečně konkrétní a věrohodná. O podané svědecké výpovědi sepíše správce daně ve smyslu § 60 protokol, a pokud o to svědek požádá, předá mu správce daně podle § 62 odst. 5 po podpisu jeho stejnopis. Nepravdivost svědecké výpovědi je jedním ze zákonných důvodů, pro které musí být nařízena či povolena obnova řízení, jakož i uložena pokuta za přestupek.

Redakčně zkráceno

Rozdíly ve srovnání s úpravou ZSDP

- Zákon nepřejal vlastní definici osob blízkých z § 8 odst. 2 ZSDP, a proto je třeba aplikovat pro tuto definici její obecné vymezení v § 116 občanského zákoníku.
- Zákon na rozdíl od ZSDP jednoznačně zakotvuje daňovému subjektu právo být přítomen výslechu svědka a klást mu otázky v rámci dokazování jeho práv a povinností, jakož i výjimky z tohoto práva.

Upozornění na možné chyby

Pokud správce daně nevyrozumí daňový subjekt o tom, v jaké věci a který svědek bude vypovídat při nenaplnění zákonem stanovených podmínek má to za následek, že svědecká výpověď je v dokazování nepoužitelná.

Nelze po svědkovi požadovat, aby prokazoval pravdivost své výpovědi. Svědecká výpověď je podle § 93 odst. 1 důkazním prostředkem sama o sobě.

JAK SE PROBLEMATIKA
ŘEŠILA DO 31. 12. 2010?

NEOPAKUJTE CHYBY
JINÝCH!

Řešení a výklad některých sporných daňových problémů nemusí být jednoznačné, proto je výhodné vycházet z publikovaných rozhodnutí soudů, přes to, že ta jsou bezprostředně závazná pouze pro určitá rozhodnutí v konkrétní věci. V řešení obdobné problematiky budou totiž soudy rozhodovat stejným způsobem, pokud se jimi budou v budoucnu zabývat.

**5 Afs 79/2008 –
137**

Judikatura

V daňovém řízení je v rámci zachování principu „rovnosti zbraní“ třeba vycházet z toho, že pravidlo uve-
dené v § 16 odst. 4 písm. e) zákona o správě daní je
nutno aplikovat vždy, provádí-li finanční orgán ve
vztahu k daňovému subjektu dokazování podle § 31
tohoto zákona. Není-li daňovému subjektu umožněno
klást svědkům otázky, je svědecká výpověď jako dů-
kazní prostředek nepoužitelná.

Redakčně zkráceno

Příklady

*Příklady, kdy správce daně v rozporu s komentova-
ným ustanovením neumožní daňovému subjektu klást
svědkům otázky:*

- *Správce daně údajně neprovádí výslech svědka, ale sepiše s ním protokol o ústním jednání jako s daňo-
vým subjektem a tento protokol použije jako listinný
důkaz v řízení s jiným daňovým subjektem.*
- *Správce daně nevyslechne předmětnou osobu jako
svědka, ale vyzve jej, údajně podle § 34 odst. 4 ZSDP,
k podání písemného vysvětlení, podání písemné in-
formace atd. Odpověď na takovou výzvu použije jako
důkazní prostředek.*

JUDr. Jaroslav Kobík